

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318204945
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318204945.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému L. I., nar. X. X. XXXX, B. XXX/XX, B., o zaplatenie 4937,07 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 3 269,39 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 16.10.2018 do zaplatenia, všetko v pravidelných mesačných splátkach po 90 eur mesačne, splatných vždy k 20. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci, počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškania s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 32,44% z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 12. 11. 2018 na tunajší súd dňa 12. 11. 2018 žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie istiny 4760,35 eur, úroku 170,05 eur, úroku z omeškania 2,23 eur, poplatkov za poistenie 4,44 eur, ďalej úroku 10,90% ročne z istiny 4760,35 eur od 16. 10. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania 5% ročne z istiny 4760,35 eur a úrokov 170,05 eur od 16. 10. 2018 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že dňa 4. 7. 2016 uzatvoril so žalovaným Úverovú zmluvu č. XXXXXX a na jej základe žalovaný poskytol peňažné prostriedky vo výške 5800 eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a to do 12. 6. 2024. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky. Uviedol, že zmluva obsahuje povinnú zákonnú náležitosť v zmysle §9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.. Počet a termíny splátok a istiny sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Údaje o poplatkoch a povinnosti ich úhrady boli zrejmé už v čase uzatvorenia zmluvy a sú uvedené v texte zmluvy. Ostatné poplatky sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok. Splátky a ich rozčlenenie sú uvedené v amortizačnej tabuľke, ktorú predkladá súdu. Bonita žalovaného bola overená pred poskytnutím úveru. V tomto smere poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 2. 2018, sp. zn. 4Cdo/211/2017 zo dňa 23. 4. 2018, sp. zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17. 4. 2018, sp. zn. 4Cdo/187/2017 zo dňa 23. 4. 2018 a 4Cdo/65/2018 zo dňa 26. 9. 2018.

Ďalej uviedol, že po vyčerpaní úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti a preto žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 15. 10. 2018 podľa §565 Občianskeho zákonníka v súlade s Úverovou zmluvou a Obchodnými podmienkami pre úvery občanom a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia druhou upomienkou - opakovaným upozornením zo dňa 13. 8. 2018. Napriek výzve, žalovaný dlžnú sumu neuhradil. Ku dňu predčasného zosplatnenia výška pohľadávky žalobcu predstavovala sumu 4937,07 eur a pozostávala z istiny vo výške 4760,35 eur, s tým, že do dňa zosplatnenia uhradil žalovaný na istinu 1039,65 eur, nezaplateného úroku vo výške 170,05 eur predstavujúceho dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, keď úroková sadzba bola vo výške 10,9% ročne, z úrokov z omeškania vo výške 2,23 eur, keď každá omeškaná dlžná splátka bola odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5% ročne, poplatkov v sume 60 eur, ktoré si v konaní neuplatňuje, poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver v sume 4,44 eur. Mimo uvedených súm si žalobca v tomto konaní uplatnil aj úrok z istiny úveru a úrok z omeškania z istiny úveru a úroku z úveru, ako aj náhradu trov konania.

2. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to žiadosťou o poskytnutie úveru, so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami žalobcu, Obchodnými podmienkami pre úvery občanov žalobcu, sadzobníkom poplatkov žalobcu, opakovaným upozornením, výzvou na predčasné splatenie úveru, prehľadmi splácania, stavom omeškaných splátok na úvere, prepočtom zmluvných úrokov, prepočtom úrokov z omeškania, výsluchom žalovaného a zistil nasledovný skutkový stav.

3. Žalovaný žiadosťou o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 4. 7. 2016 požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 8000 eur s dobou splácania 8 rokov a to za účelom splatenia úveru poskytnutého žalobcom č. 108485.

4. Žalobca ako banka a žalovaný ako dlžník dňa 4. 7. 2016 uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXX - Pôžička podľa §497 a nasl. Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

V zmysle článku 1., bodu 1.2. Zmluvy, banka sa zaviazala poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru/splatenie záväzkov klienta, vo výške 5800 eur. Úver sa dlžník zaviazal splatiť 96 anuitnými splátkami vo výške 90,70 eur mesačne, pričom termín splatnosti prvej splátky bol 12. 7. 2016 a poslednej dňa 12. 6. 2024. Každá ďalšia splátka bola splatná k 12. dňu v kalendárnom mesiaci. Dohodnutá výška úrokovej sadzby bola fixná 10,90% ročne a to až do splatnosti celého úveru. Výška RPMN bola 13,35%, priemerná hodnota RPMN bola 15,19%. Celkovo sa dlžník zaviazal veriteľovi zaplatiť sumu 8997,20 eur. Poplatok za poistenie schopnosti splácať úver bo vo výške 2,22 eur mesačne. Poplatok za poskytnutie úveru bol 290 eur s tým, že termín splatnosti poplatku za poskytnutie úveru bol v deň čerpania úveru, najneskôr do 3. 8. 2016.

Podľa článku 2., bod. 2.1. Zmluvy, klient sa zaväzuje riadne a včas splniť si všetky svoje záväzky vyplývajúce z úverovej zmluvy, riadne a včas splácať úver, platiť banke poplatky súvisiace s úverom uvedené v úverovej zmluve, VOP a sadzobníku poplatkov.

5. Žalobca súdu predložil Všeobecné obchodné podmienky, účinné od 1. 7. 2016 a Obchodné podmienky pre úvery občanom účinné od 1. 7. 2016.

Podľa čl. 9 Všeobecných obchodných podmienok, účinných od 1. 7. 2016, banka poskytuje spotrebiteľské a iné úvery klientom vo všetkých segmentoch. Podmienkou poskytnutia úveru spotrebiteľovi nie je vedenie bežného účtu pre klienta bankou. Podmienky poskytovania úverov upravujú osobitné obchodné podmienky pre úvery poskytované klientom v príslušnom segmente.

Podľa Článku 2.2.1 Obchodných podmienok pre úvery občanom žalobcu účinných od 1. 7. 2016, banka poskytuje úvery výlučne na základe písomnej zmluvy o úvere uzatvorenej medzi bankou a klientom. Zo zmluvy o úvere vzniká banke záväzok poskytnúť klientovi úver, avšak výlučne za podmienok v nej uvedených a klientovi vzniká záväzok úver splatiť a zaplatiť úroky a ďalšie príslušenstvo.

Podľa čl. 2.8 písm. a), g) a n) v spojení s čl. 2.9.1. Obchodných podmienok pre úvery občanom, ak klient nezaplatí ktorúkoľvek čiastku dlžnú podľa zmluvy o úvere ani do 3mesiacov po lehote jej splatnosti alebo ak klient nesplati akýkoľvek iný záväzok voči banke v lehote dlhšej ako 30dní po dni splatnosti

alebo ak klient napriek písomnému upozorneniu opakovane poruší ktorúkoľvek povinnosť zo zmluvy o úvere alebo porušenie bez zbytočného odkladu neodstráni ani po výzve, banka môže vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru.

6. V zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu - I. časť, účinných od 1. 7. 2016, zmluvná pokuta za omeškania splátky je 15 eur, zmluvná pokuta za omeškanie splátky po upozornení je 15 eur, výzva na splatenie úveru je 30 eur a pokuta za porušenie zmluvných povinností je 200 eur.

7. Opakovaným upozornením zo dňa 13. 8. 2018 žalobca žalovaného vyzval na zaplatenie omeškaných splátok sumy 97,74 eur a zmluvnej pokuty 15 eur a to do 18. 8. 2018 s poučením, že v opačnom prípade žalobca uplatní svoje právo vyplývajúce z §565 Občianskeho zákonníka a požiada žalovaného o zaplatenie celej svojej pohľadávky.

8. Listom označeným ako výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 15. 10. 2018 žalobca žalovanému oznámil, že vzhľadom ku skutočnosti, že žalovaný si neplnil svoje povinnosti z úverovej zmluvy a to ani napriek opakovanej snahe zo strany žalobcu, žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval žalovaného na jeho zaplatenie najneskôr do 15. 10. 2018. Dlh žalovaného k uvedenému dňu bol vo výške 4997,07 eur.

9. Z Prehľadov splácania vyplýva, že žalovaný do predčasného zosplatnenia uhradil žalobcovi sumu 2240,61 eur a po predčasnom zosplatnení uhradil sumu 0 eur.

10. Žalobca súdu predložil Stav omeškaných splátok na úvere, z ktorého vyplýva celková suma omeškaných splátok žalovaného ku dňu zosplatnenia vo výške 4930,40 eur.

11. Zo žalobcom predloženého Prepočtu zmluvných úrokov vyúčtovaný dlh žalovaného na úrokoch 170,05 eur a z Prepočtu úrokov z omeškania dlh žalovaného 2,23 eur.

Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že dňa 4. 7. 2016 uzatvoril so žalobcom úverovú zmluvu, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver viac než 5000 eur, presnú sumu si nepamätá pre odstup času. Úver bol bezúčelový, teda boli mu poskytnuté finančné prostriedky na účet a tieto použil podľa vlastnej úvahy. V čase uzatvorenia zmluvy bol zamestnaný, mal pravidelný príjem a preto splácal úver v dohodnutých splátkach. V septembri 2018 prišiel o prácu a v splátkach nepokračoval, preto žalobca pristúpil k zosplatneniu zvyšku úveru. Po zosplatnení úveru žalobcovi neuhradil žiadne splátky. Žalovaný mal u žalobcu aj ďalší úver, ktorý už zaplatil.

Žalovaný je si vedomý svojho dlhu a chce ho splácať, momentálne však nemá dostatok finančných prostriedkov, aby svoj dlh vyrovnal naraz a preto žiadal o povolenie úhrady dlhu v splátkach po 90 eur mesačne. Poukázal na to, že je slobodný, ale žije s družkou, kde z tohto pomeru sa pred týždňom narodilo dieťa. Bývajú v mestskom byte, za ktorý uhrádzajú poplatky spojené s bývaním vo výške 200 eur. Ďalšie výdavky má na zakúpenie stravy, ošatenia, potrieb pre malé dieťa, mobil. Nevlastnia žiadne veci vyššej hodnoty. Jeho partnerka je na materskej dovolenke a dostáva rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Žalovaný je zamestnaný na základe dohody o vykonaní práce a mesačne dostáva 270 eur, čo preukázal preložením výplatného lístka za mesiac apríl 2019.

12. Podľa §261 ods. 6, písm. d) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa §497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa §502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

Podľa §503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky.

Podľa §504 Obchodného zákonníka, dlžník je povinný vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dojednanej lehote, inak do jedného mesiaca odo dňa, keď ho o ich vrátenie veriteľ požiadal.

Podľa §506 Obchodného zákonníka, ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi.

13. Podľa §52 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) platného a účinného v rozhodnom období, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa §53 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa §1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo

úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa §2 písm. g) Zákona, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

Podľa §2 písm. i) Zákona, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa §9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa §11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,
- f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

15. Podľa §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

16. Podľa §517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý vo svojom §3 stanovuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

18. Zmluva uzatvorená medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

19. Ustanovenie §53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 5510 eur (t.j. bez poplatku za poskytnutie úveru), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96splátkach po 90,70 eur mesačne a zároveň sa zaviazal platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 2,20 eurá mesačne. Zo strany žalobcu došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 15. 10. 2018. Žalovaný v prospech žalobcu uhradil sumu 2240,61 eur.

21. Uzavretá úverová zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch; uzavretá úverová zmluva nie je vylúčená z pôsobnosti citovaného zákona (§1 ods. 2 zákona). Žalobca je právnická osoba, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaný je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Podľa citovaného zákona obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je okrem iného aj údaj o dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V súlade s ustanovením

§11 ods. 1 zákona absencia vyššie uvedených údajov nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

22. Z uvedeného je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačne, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok.

Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením.

Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch a to jeho vyššie uvedených ustanovení je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010).

Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj rozhodnutím Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/39/2017 zo dňa 26.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/108/2016 zo dňa 29.05.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/442/2016 zo dňa 21.09.2017, Krajského súdu v Bratislave sp. z. 10Co/114/2017 zo dňa 30.11.2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/345/2016 zo dňa 28.09.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/139/2017 zo dňa 24.01.2018, sp. zn. 4Co/35/2017 zo dňa 23.01.2018, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Co/35/2017 zo dňa 20.07.2017, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/170/2017 zo dňa 20.12.2017, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/278/2017 zo dňa 23.01.2018, sp. zn. 23Co/130/2017 zo dňa 08.01.2018, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/340/2017 zo dňa 24.01.2018 alebo napr. Okresného súdu Humenné sp. zn. 7Csp/40/2018 z 22. 8. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. 2. 2019 sp. zn. 12Co/32/2018.

23. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch teda jednou z obligatórnych náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere je aj údaj o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (§ 9 ods. 2 písm. l)), kedy absencia týchto náležitostí síce nespôsobuje neplatnosť uzavretej zmluvy, avšak poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V predloženej zmluve absentujú tieto údaje, ktoré musia byť v zmluve výslovne uvedené. Keďže ide o formulárovú zmluvu, ktorú pripravoval žalobca, musí znášať následky nesprávneho formulovania a absencie obligatórnych náležitostí. Pokiaľ ide o náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 písm. l), je zrejmé, že gramaticky výklad jednoznačne vyžaduje, aby spotrebiteľ vedel výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a to tak, aby spotrebiteľ poznal rozčlenenie konkrétnej splátky na časť istiny, úrokov a poplatkov. Túto informáciu pre spotrebiteľa považuje súd za obzvlášť dôležitú pri uzatváraní zmluvy pre spotrebiteľa, aby vedel posúdiť jej prijateľnosť a práve preto zákon ustanovuje, že musí byť priamo v zmluve. Predmetný zákon ustanovuje v prípade absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. l) sankciu v tom zmysle, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odkaz na VOP a OP, či Sadzobník poplatkov nie je dostatočným pre posúdenie dojednania zákonom vyžadovaných náležitostí, keďže v danom prípade nijako žalovaná obsah uvedených dokumentov ovplyvňovať nemohla. Tieto dokumenty majú slúžiť na dojednanie technického alebo vysvetľujúceho charakteru a nemali by sa v nich nachádzať

dojednania úrokov, či iných poplatkov, pokiaľ ich spotrebiteľ (žalovaný) nemôže individuálne (okrem iného) s dodávateľom (žalobcom) dohodnúť..

24. Súd poukazuje aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 7Sžo/61/2015: „Zmluva o pôžičke neobsahuje údaje podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, t.j. konkrétne termíny jednotlivých splátok, výšku istiny, úrokov a iných poplatkov a obsahuje len výšku jednotlivých splátok, počet splátok a termín konečnej splatnosti s tým, že ďalšie údaje sú obsiahnuté v splátkovom kalendári, ktorý bol spotrebiteľovi preukázateľne doručený až po podpise zmluvy o úvere, je takáto obchodná praktika neprípustná a odporujúca čestnej obchodnej praxi. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že uvedené informácie boli obsahom samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj splátkového kalendára, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Považoval za neprípustné, aby podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ, ktoré zmluva pod sankciou neplatnosti, resp. pod sankciou straty práv veriteľa na úroky a poplatky musí obsahovať, boli spotrebiteľovi len dodatočne po podpise zmluvy doručované poštou a zároveň vyhlasované za neoddeliteľnú súčasť zmluvy bez toho, aby bol k tomu potrebný písomný súhlas druhej zmluvnej strany. Mal za to, že takýto postup je v rozpore aj s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Krajský súd považoval tiež za neprípustné, aby spotrebiteľ vzal výšku úveru len na vedomie a aby jeho podpis na zmluve nahrádzal jeho výslovný a jednoznačný súhlas s výškou úveru. Odvolací súd v súlade s právnou úpravou ustanovenou v § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnú úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.“

25. Žiada sa uviesť, že výklad zákona č. 129/2010 Z. z. nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby štruktúrovania splátok úveru.

26. Pokiaľ sa jedná o rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, na ktoré poukázal žalobca, súd sa odklonil od uvedeného rozhodnutia a to vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu a tiež z dôvodu, že text zákona č. 129/2010 Z.z. je odlišný od textu Smernice (čl. 10 ods. 2 písm. h/ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice rady 87/102/EHS), podľa ktorej zmluva o úvere uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. V sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva EÚ transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne, avšak tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny- eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovne znenie zákona, v opačnom prípade by šlo o výklad contra legem.

Zámerom zákonodarcu (vyjadrenom aj v úvodnej časti dôvodovej správy) síce bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu a nepochybne nebolo aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) (v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy písm. l)) bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice, avšak do „konfliktu“ sa zákon so Smernicou dostal v dôsledku priznania vyššej ochrany spotrebiteľa stanovením požiadavky rozčlenenia splátky na istinu, úroky a iné poplatky, aby spotrebiteľ mal vedomosť v akej výške bude platiť istinu (v akej časti splátky ju veriteľ započíta na zaplatenie istiny) a v akej výške na úroky a ostatné poplatky.

Až rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti Kláre Biróovej bolo konštatované, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice.

Zámer zákonodarca transponovať Smernicu v celom rozsahu bol teda naplnený ale (zákonodarca) tak urobil nad rozsah Smernice a až následne bol označeným rozhodnutím Súdneho dvora Európskej únie konštatovaný rozpor, ktorý aktuálne (zákonodarca) zosúladiť zákonom (z. č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení oznámenia o oprave chyby č. 299/2017 Z. z.), ktorým došlo i k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z. z. s účinnosťou od 1. mája 2018 (termín „splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ sa nahrádza slovami „frekvenciou splátok“).

Je teda evidentné, že zákonodarca pristúpil k legislatívnej zmene a súd nemôže vykladať sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch rovnako v prípade dvoch rôznych znení zákona len z dôvodu, aby vyhovel požiadavke žalobcu. Požadovaný výklad sporného ustanovenia bude možný pri posudzovaní zmlúv uzavretých po účinnosti spomenutej novely (aby neodporoval princípu zákazu retroaktivity). Podstatným je, že znenie zákona č. 129/2010 Z.z. v dotknutom ustanovení sa dostalo do konfliktu so smernicou, čo sa zistilo až po vydaní uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ. Eurokonformný výklad nemôže nahradiť znenie zákona a správne na takúto situáciu zareagoval zákonodarca a prijal novelu sporného ustanovenia.

27. Spotrebiteľ ako dlžník by mal byť informovaný (mať vedomosť) požadovanou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aká časť splátky bude použitá na istinu, aká na úroky a ďalšie poplatky (príp. pravidlá tejto zmeny), aby sa mohol rozhodnúť či zmluvu uzavrie a aby veriteľ svojvoľne nepriradzoval plnenie spotrebiteľa i určoval aká časť sa použije na splácanie istiny, aká na splátky úrokov a poplatkov, prípadne podľa úpravy obchodného práva.

Uvedené nie je spôsobilá nahradiť ani prípadne vyžiadaná amortizačná tabuľka (článok „Prečo rozsudok SD EÚ vo veci C 42/2015 nie je spôsobilý zmeniť doterajšiu rozhodovaciu prax“). Eurokonformným výkladom by tak nebolo možné preklenúť nutnosť legislatívnej zmeny náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podstatným v danom prípade je to, že pokiaľ zákon v čase uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy kládol dôraz na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj ďalšie náležitosti - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradzovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, tieto údaje samotná zmluva musela obsahovať.

28. Súd poukazuje na obdobné právne názory vyslovené v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/86/2018 zo dňa 03.07.2018, sp. zn. 10Co/88/2017 zo dňa 17.07.2018, 19Co/146/2017 zo dňa 28.06.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/105/2017 zo dňa 27.03.2018, sp. zn. 23Co/288/2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/138/2018 zo dňa 12.07.2018.

29. Zároveň súd poukazuje aj na väčšinové stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove: „1. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. l) zákona č.129/2010 Z. z. o (ďalej aj „sporné pravidlo“) obsahuje právo spotrebiteľa na uvedenie splátok istiny spotrebiteľského úveru ako aj splátok úrokov a poplatkov. Primárnemu účelu právnej úpravy normami spotrebiteľského práva zodpovedá taký výklad sporného pravidla, ktorý každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška“, „počet“ a „termíny splátok“ viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom, a tiež k poplatkom (porov. rozsudok NS SR z 28.06.2016 sp. zn. 7Sžo61/2015, porov. tiež pri použití historického výkladu k totožnej dikcii podľa zákona č.258/2001 Zz. rozsudok NS SR vo veci 7Cdo/128/2016). Uvedené zákonné pravidlo sa deroguje s účinnosťou od 01.05.2018 novelou zákona č. 129/2010 Z. z. vykonanou zákonom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Do nadobudnutia účinnosti uvedenej zmeny zákona (uvedenej v bode 2). nie je v súlade s princípmi súkromného práva docieľať ten istý derogačný efekt súdmi tzv. eurokonformným výkladom, pretože ten by: odporoval zákazu eurokonformného výkladu contra legem, odporoval by princípu právnej istoty, nebol by súladný ani s výkladom rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15, keďže Súdny dvor EÚ

za euronekonformnú považoval a) len amortizačnú tabuľku a b) len vo vzťahu k istine. Sporné zákonné pravidlo pritom predpokladá oveľa širší diapazón možnosti špecifikácie splátok spotrebiteľského úveru než je amortizačná tabuľka a než je len špecifikácia istiny. Navyše, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS predpokladá na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) údaje o splátkach, a to tak, aby transparentne bolo zrejmé, že tam nie sú uvedené tie poplatky, ktoré môžu byť v splátkach zahrnuté, ale do RPMN sa nezapočítavajú (čl. 19 ods. 2 smernice 2008/48/ES). Smernica taktiež výslovne predpokladá informovanie spotrebiteľov o špecifikácii splátok úrokov a poplatkov (čl. 10 ods. 1 písm. j/, príloha II., 2.).

30. Ďalej súd je toho názoru, že v zmluve je uvedená nesprávne aj výška RPMN a to v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa.

V predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená RPMN vo výške 13,35% pričom podľa prepočtu má byť správne uvedená sadzba 13,92% (výpočet súd realizoval prostredníctvom kalkulačky <http://ekonomika.sme.sk/kalkulacky/spotrebitelcky-uver-rpmn-psn.php#axzz4grmAykL8>). Súd pri tomto výpočte vychádzal z výšky úveru 5800 eur, výšky splátky úveru 92,92 eur (90,70 eur + 2,22 eur), poplatku za poskytnutie úveru 290 eur, pri počte splátok 96, teda z údajov uvádzaných v zmluve priamo žalobcom, pričom iba tieto údaje boli tiež známe aj žalovanému v pozícii spotrebiteľa.

Do celkových nákladov na základe ktorých sa vypočíta RPMN súd zahrnul aj náklady na doplnkovú službu súvisiacu so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a to poplatok za poistenie schopnosti splácať úver, nakoľko súd nemal za preukázané, žeby žalovaný mal možnosť voľby zmluvu podpísať bez takejto doplnkovej služby. Uzavretá zmluva nenasvedčuje, žeby žalovaný ako spotrebiteľ nemusel uzavrieť zmluvu o poistení a dostal by úver za rovnakých podmienok, pretože v zmluve nie je osobitne uvedená možnosť dohodnúť si úver aj bez poistenia.

Z daného vyplýva, že v zmluve uzatvorenej medzi stranami sporu je nesprávne uvedená aj RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo má podľa §11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmlúv tiež za následok, že takéto spotrebiteľské úvery sú bezúročné a bez poplatkov, a to od počiatku aj z uvedeného dôvodu.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Bratislave 3Co/331/2015 zo dňa 26.10.2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2016 zo dňa 23.02.2017.

31. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 1 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

32. Žalobca si v konaní z dlžnej istiny úveru uplatnil aj nárok na úrok z úveru 10,9% ročne odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, súd uvádza, že tento nárok by mu nebolo možné priznať aj z ďalšieho dôvodu. Od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo 146/98, ZSP 4/2000).

Súd je to názoru, že veriteľ má nárok na zmluvný - obchodný úrok len do času účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Vzhľadom aj na účel zmluvného úroku, ktorým je odplata za poskytnuté peňažné prostriedky, vyhlásením predčasnej splatnosti úveru poskytnutého na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere, stratil veriteľ právo uplatňovať si zmluvné úroky aj naďalej. Podľa názoru súdu dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov platia len do splatnosti dlhu a od splatnosti úveru je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj z úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami. V danej veci žalobca pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a tým treba považovať celý dlh za splatný a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého sa zmluvné dojednanie, ktoré by zaviazovalo dlžníka k plateniu zmluvných úrokov aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru odchyľovalo od zákona v neprospech spotrebiteľa, pretože by zhoršilo jeho postavenie.

Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp.zn. 6Co/190/2014, v zmysle ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškani s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaná dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Alternatívne subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Obdobný právny názor bol vyslovený v rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/587/2015 zo dňa 28.09.2015, uznesenie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, rozsudok Krajskému súdu v Žiline sp. zn. 9Co/651/2014 zo dňa 04.09.2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015, rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/69/2017 zo dňa 18.10.2017,

32. Žalovaný je tak na istine úveru povinný zaplatiť ešte sumu 3269,39 eur (reálne poskytnutá suma titulom úveru 5510 eur t.j. bez poplatku za poskytnutie úveru, mínus uhradené splátky žalovaného 2240,61 eur), teda sumu, ktorá jej bola zo strany žalobcu reálne poskytnutá. Súd v tejto časti uplatnený nárok považoval za dôvodný a žalovaného zaviazal na zaplatenie tejto sumy.

Tým, že žalovaný neuhradil dlžnú sumu riadne a včas, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania. Žalovaný sa do omeškania dostal dňom 16. 10. 2018, teda dňom nasledujúcim po zosplatnení úveru. Výška úrokovej sadzby ECB k uvedenému dňu bola 0% , výška zákonného úroku z omeškania bola teda 5% ročne. Žalobca si uplatnil nárok na úrok z omeškania v súlade s platnou právnou úpravou vo výške 5% ročne, súd v súlade s týmto jeho návrhom žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3269,39 eur od 16. 10. 2018 do zaplatenia celej dlžnej sumy.

Vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V danej veci žalobca žiadal žalovaného zaviazat' na zaplatenie sumy 4937,07 eur. Súd tejto žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 3269,39 eur (66,22% žalovanej sumy), čo na jednej strane predstavuje úspech žalobcu a na druhej strane neúspech žalovaného. V prevyšujúcej časti (33,78% žalovanej sumy) súd žalobu žalobcu zamietol, čo na jednej strane predstavuje neúspech žalobcu a na druhej strane úspech žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, ktorému patrí náhrada trov konania v rozsahu 32,44% z trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

34. Žalovaný požiadal o povolenie úhrady dlhu v splátkach po 90 eur mesačne, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu dlhu naraz. V zmysle ustanovenia §232 ods. 3 C.s.p., lehota na plnenie je 3dni od právoplatnosti rozsudku. Avšak súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Po zhodnotení majetkovej, zárobkovej a sociálnej situácie žalovaného, ako aj vzhľadom na výšku priznanej sumy a vzhľadom na to, že má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu, súd mu povolil uhradiť dlžnú sumu splátkami po 90 eur mesačne. Omeškaním čo i len jednej splátky však žalovaný stratí túto výhodu splátok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.
Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.